

Καρναβαλική αντι-κανονικότητα

/ Γενικά Θέματα

Σοφία Τσέκου – Εκπαιδευτικός
Καρναβαλική αντι-κανονικότητα

Γράφει η Σοφία Τσέκου

Μια απορία ετών, που επί έτη παραμένει απορία :

Γιατί καρναβαλίζουμε ως καρνάβαλοι, αποχαυνωμένοι μέσα στο πυκνό σκότος της

αγνοίας και της ασυνείδητης προσαρμογής μας σε ότι ανερυθρίαστα μας πλασάρουν και ανεμπόδιστα μας πασάρουν;

Διάγουμε τις ημέρες του Τριωδίου και οδεύουμε στην κατάνυξη της Μεγάλης Τεσσαρακοστής όπου, σε κανονικές συνθήκες, ο νους συστέλλεται και η διάνοια περιμαζεύεται. Ενσκήπτει ο ταλαίπωρος άνθρωπος βαθύτερα στα ενδότερα της ύπαρξής του και οδεύει αγωνιζόμενος σε αναβάσεις περισσότερο πνευματικές. Σε κανονικές συνθήκες, τέτοιες ημέρες, το ανθρώπινο πρόσωπο απεκδύεται τα προσωπεία και χωρίς τις μάσκες που παραποιούν, προσπαθεί να δει και να αντέξει την αλήθεια του. Η κανονικότητα απαιτεί συστολή, σιωπή και προσοχή προκειμένου να «εισέλθει εις εαυτόν». Σε κανονικές και άρα ομαλές συνθήκες κάτι τέτοιο θα ήταν δεδομένο και ευκόλως εννοούμενο .

Ποιος είπε όμως ότι ζούμε σε κανονικές συνθήκες; Πόσο κανονικά είναι όλα αυτά τα ξέφρενα και μανιώδη, χαζοχαρούμενα ευτράπελα, θορυβώδη και αλλοπρόσαλλα αποκριάτικα καμώματα μας; Έχουν καμιά σχέση με την νήψη των ημερών; Προάγουν την ανθρώπινη ψυχή να εγκλιματιστεί σταδιακά στην προετοιμασία για την καθαρτήρια και κατανυκτική περίοδο της Σαρακοστής;

Ενώ υμνείται διθυραμβικώς και απρεπώς η ύλη, αγνοείται εμφανώς και περιφρονητικώς το πνεύμα.

Και αυτό, οι δύστυχοι, το βιώνουμε ως φυσιολογική και κανονική κατάσταση, το απολαμβάνουμε ως μορφή ψυχαγωγίας και νοιώθουμε κορεσμό και ευχαρίστηση που το «ρίξαμε» και πάλι έξω, ευχόμενοι οι αφελείς να το ξαναζήσουμε και του χρόνου... Και γλεντοκοπάμε στην αμεριμνησία μας και μεθοκοπάμε στην ασχετοσύνη μας, χαριεντιζόμενοι και βαυκαλιζόμενοι ότι τηρούμε και τις ιερές παραδόσεις του τόπου μας... τρομάρα μας!! .

Και όμως δεν είναι αυτό το Τριώδιο, ούτε Απόκριες σημαίνει ένα ξέφρενο πανηγύρι στο οποίο λατρεύεται η σάρκα και θεοποιείται η ύλη.

Θα περίμενε κανείς απέναντι από τα καρναβαλίστικα δρώμενα με όλα τα συμπαραμαρτούντα τους, απέναντι σε αυτή την αντικανονικότητα και φιλοσοφία του παραλόγου, που ουδόλως συνάδει με το κλίμα των ημερών, πρώτη να άρθρωνε φωνή η Ορθόδοξη Εκκλησία.

Όχι για να καταδικάσει, ούτε να ελέγξει, πολλώ δε μάλλον να απομονώσει ή να καυτηριάσει. Απλώς να κατηχήσει. Απλά, χαμηλόφωνα και ταπεινά. Να κάνει το αυτονόητο. Να μιλήσει ανθρώπινα στην ανθρώπινη ψυχή, η οποία, ενώ κανονικά θα έπρεπε να θρηνεί την πτώση του Αδάμ (κυρίως την τελευταία Κυριακή των Αποκριών), εκείνη, ως περιπλανώμενη ύπαρξη και ως το «απολωλός», εν πλήρει

αγνωσία και ασυνειδησία συνεχίζει να αλητεύει ερωτοτροπώντας με τον αιώνιο εχθρό της. Όταν λοιπόν, ανοίγει το Τριώδιο, η φωνή του Τελώνη δεν ακούγεται τόσο δυνατά όσο η φωνή του περιφερόμενου μασκαρά. Όταν ο Άσωτος επιστρέφει σπίτι του, ο καρνάβαλος τρέχει να τον προλάβει πριν από το πατρικό κατώφλι και όταν η Εκκλησία μας μνημονεύει την Δευτέρα Παρουσία του Χριστού και την Τελική Κρίση, καίγεται το πελεκούδι από το γλεντοκόπι των «μέσα στην τρελή χαρά» και ευθυμία ανυποψίαστων(;) για τα μελλούμενα. Και μην μου πείτε ότι το γεγονός της καύσης του βασιλιά καρνάβαλου, προς τέρψη και ευχαρίστηση των πολλών, σηματοδοτεί την κάθαρση εν όψει της νηστείας και άλλα τέτοια βολικά που αναπαύουν, υποτίθεται, τις συνειδήσεις μας. Πρόκειται απλώς για επίπεδη και επιδερμική ερμηνεία, που την προσαρμόζουμε στις αδυναμίες μας και την ράβουμε στα μέτρα μας. Σε δουλειά, δηλαδή, να βρίσκονται οι σύγχρονοι ψυχολογικο-κοινωνικοί αναλυτές της ομαδικής συμπεριφοράς!!

Τέτοια, βλέπετε, μας σερβίρουν, τέτοια εξυπηρετεί να ακολουθούμε, έτσι πορευόμαστε, κάπως έτσι ικανοποιείται και η αγορά που επενδύει στην αποκριάτικη καταναλωτική υστερική μανία μας. Τέτοια και με τέτοιους τρόπους, ελαφριά τη καρδιά, πράττουμε.....

Υπάρχει και η βλακώδης άποψη ότι όλα αυτά τα πανηγύρια τονώνουν τα παραδοσιακά μας έθιμα. Λες και οι ρυθμοί «λάτιν» με τις ημίγυμνες αλλοδαπές, τις άσεμνες και έκφυλες ορδές καρναβαλιστών, τα βραζιλιάνικα σομπρέρος, φτερά και πούπουλα και τα εκ Λατινικής Αμερικής άσματα αοιδών και λοιπών αηδιών, είναι αναπόσπαστο κομμάτι της κουλτούρας μας και της παράδοσής μας. Η καρναβαλική αντικανονικότητα σε πολλούς τομείς και σε πλήρη εξέλιξη.... Η ιστορία του παραλόγου και το μεγαλείο της αντίφασης στην επίπλαστη εορταστική ατμόσφαιρα!!

Η αλήθεια όμως είναι άλλη και αλλού. Επαφίεται στον κατηχητικό λόγο της Εκκλησίας μας και στην υγιή παράδοσή μας να επιφέρει το μέτρο και την αρμονία που χάσαμε.

Πλην ολίγων εξαιρέσεων υψηλά ισταμένων Ιεραρχών, η πλειοψηφία των Μεγαλόσχημων πνευματικών ποιμένων μας, μπροστά στο κατανυκτικό Τριώδιο, αντί να προσπαθούν να θέσουν τα πράγματα στην ομαλή υλικο-πνευματική τους ισορροπία, επιλέγουν την οδό της σιγής.

Από άμβωνος λοιπόν, σιγή ασυρμάτου. Από χείλη ιερέως, σιγή ιχθύος. Το ποίμνιο στο μεταξύ, βολοδέρνει ακατήχητο στις πομπές των ψυχοφθόρων καρνάβαλων σε μια εκκωφαντική φασαρία, που μόνο με την σιγή ενός νεκρού μπορεί να συγκριθεί.

Σοφία Τσέκου, Εκπαιδευτικός
Κόρινθος

Πηγή: impantokratoros.gr